

[Jes Lunde]

arbejdet, så alle, der vil arbejde, kan komme til det, og de, der har lyst til en pause fra arbejdslivet, kan tage en pause.

Regeringen har i virkeligheden fattet mange af overskrifterne. Den gør bare alt for lidt ved sagen. Finansloven for 1994 lægger op til øget aktivitet på flere punkter, men resultatet er, at der stadig i 1994 vil være en tvungen arbejdsløshed på 330.000. Det mener vi i SF er uanstændigt over for de ledige, for sådan behøver det ikke at være.

SF har gennem sine ændringsforslag til finansloven vist, hvordan regeringen kan sætte betydelig mere aktivitet i gang. Det forudsætter kun, at regeringen er villig til at bruge enhver ledig krone på budgettet til en målrettet indsats imod arbejdsløsheden i stedet for at hælde flere milliarder kroner ud i skattelettelser til de bedst stillede.

Men lad mig sige med det samme, at det største bidrag til at fjerne den tvungne arbejdsløshed ikke kommer fra øget aktivitet. Det kommer derimod fra at fordele arbejdet bedre. Det kan vi gøre ved at deles om det i hverdagen gennem nedsat arbejdstid til alle og gennem nedsat arbejdstid til småbørnsforældre eller gennem en løbende arbejdsfordeling, eller vi kan gøre det i længere perioder ved, at nogle vælger at forlade arbejdsmarkedet for en tid. Man kan sige, at arbejdsløsheden derved bliver frivillig.

I oktober 1993 kom skraldemændene i Århus med et flot og solidarisk forslag til det første, det vil sige dele arbejdet i hverdagen. De tilbød at gå ned i indtægt ved at tage en arbejdsløs med ind på sjakket for hver tre, der i forvejen var i beskæftigelse. De var villige til at dele arbejdet ved at skiftes til at gå ledig hver fjerde uge, og de var parat til samtidig at dele indkomsten i en fælles pulje med den arbejdsløses hidtidige dagpenge.

Vi er vant til her i Folketinget at snakke om et totredjedelssamfund, hvor de beskæftigede hygger sig med deres egen jobsikkerhed og lader de arbejdsløse sejle deres egen sø. Derfor var det dejligt at høre fra skraldemændene, der gjorde oprør mod den tankegang og turde vise praktisk solidaritet. Men se, om de blev godt modtaget! Kun SF har støttet dem. Regeringen med arbejdsministeren i spidsen var mest optaget af at sige nej, og vi er i SF lamslået over den holdning, regeringen lægger for dagen.

Vi har prøvet at lytte til regeringens indvendinger, men der er ærlig talt ingen af dem, der holder nogen steder. Først sagde arbejdsministeren, at det ikke gik an, at skraldemændene ville lade den ledige slippe for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Skraldemændene har for længst svaret, at de er villige til at stå til rådighed i den ledige uge. Der bliver med andre ord ikke en eneste time mindre ståen til rådighed. Arbejdsstyrken reduceres ikke det mindste.

Så sagde regeringen, at det ville give stivhed på arbejdsmarkedet, når ledige blev fast knyttet til en arbejdsplads. Men det passer jo netop ikke. Når skraldemændene er villige til at stå til rådighed i den ledige uge, kan de med dags varsel flytte til en anden arbejdsplads, hvis der er brug for det. Dertil kommer, at de alle er holdt i gang og fungerer på arbejdsmarkedet. Det er regeringen vant til at bruge milliarder af kroner på til de ledige med inspirationskurser, jobtræningsforløb osv. Alt det kan regeringen godt spare sig over for de mennesker, der er med til at dele arbejdet.

Som det sidste trumfkort har regeringen på det seneste sagt, at det er vigtigere, at de ledige får en uddannelse, så de kan bruges på helt andre arbejdsfelter. Det er selvfølgelig fint nok, hvis det er rigtigt. Men kunne man så ikke starte med at uddanne alle dem, man overhovedet har kapacitet til, og så give resten lov til at være med til at dele arbejdet med dem, der gerne vil give plads for det?

Vi er forpligtede til at give alle gode livsvilkår nu og så indrette os sådan, at vi kan lave om på fordelingen med det samme, hvis der er brug for folk andre steder. Det er også lige præcis sådan, skraldemandsmodellen er tænkt, og derfor forstår vi ikke regeringens stivnakkethed på det område.

Folketinget må tage sig sammen til at erkende, at arbejdsløsheden ikke forsvinder af sig selv, at der aldrig bliver brug for 350.000 flere i almindelige fuldtidsjob, hvis ikke nogle af de beskæftigede flytter sig, og at en anden fordeling af arbejdet er piskende nødvendig for at give de arbejdsløse en chance for et ordentligt liv. Hvis ikke vi magter opgaven, har det uoverskuelige negative virkninger både for den enkelte og for samfundet.

Arbejdsløshedens virkninger breder sig som ringe i vandet og skaber utryghed. 800.000